

Predicting desire for marriage based on interpersonal problems mediated by love attitudes

Ayyob Saqquezi¹, Mohsen Gol Mohammadian², Seyed Mohsen Hojjatkah²

1-M.A, Department of Counseling, Razi University, Kermanshah, Iran.

2- Assistant Professor, Department of Counseling, Razi University, Kermanshah, Iran.

Corresponding Author: Mohsen Gol Mohammadian

E-mail: Mgolmohammadian@gmail.com

Received: 13/05/2021

Accepted: 12/08/2021

Abstract

Introduction: Family experts always consider paying attention to the factors that affecting marriage as the most important choice in one's life.

Aim: The aim of present study was to predict marriage tendency based on interpersonal problems mediated by love attitude in students.

Method: The research was fundamental in terms of purpose and in terms of methods was a structural equation modeling. Population included all female students of Sanandaj Universities in the academic year of 2018-2019. 360 female students chosen by quota non-random sampling method. Instruments were Marriage Desire Questionnaire (MDQ), Interpersonal Problems Questionnaire (IIP-32) and Love Attitude Scale (LAS). Data analyzed by mean, standard deviation, Pearson correlation test and structural equation modeling using SPSS-25 and AMOS-24 software.

Results: Result showed that The direct path of interpersonal problems (-0.16), romantic love (0.30) and selfless love (0.19) to marriage tendency were significant. Also direct path of interpersonal problems (0.40 and 0.30) to romantic and friendly love, Indirect paths of interpersonal problems were significant ($p < 0.05$). Marriage tendency mediating of romantic (-0.10) and friendly love (-0.02). The path of friendly love to marriage tendency (0.01) and the direct path of interpersonal problems (-0.04) to sacrificial love and indirect path of interpersonal problems to marriage tendency with mediating sacrificial love (-0.002) were not significant ($p > 0.05$).

Conclusion: In whole according to finding Romantic and friendly love able to moderate the damage caused by interpersonal problems and motivates the person to marriage.

Keywords: Desire, Marriage, Interpersonal problems, Love attitudes

---

How to cite this article: Saqquezi A, Gol Mohammadian M, Hojjatkah SM. Predicting desire for marriage based on interpersonal problems mediated by love attitudes. Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry. 2021; 8 (4): 95-109 .URL: <http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-1023-en.pdf>

Copyright © 2018 the Author (s). Published by Kurdistan University of Medical Sciences. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Non Commercial License 4.0 (CCBY-NC), where it is permissible to download, share, remix, transform, and buildup the work provided it is properly cited. The work cannot be used commercially without permission from the journal.

پیش‌بینی رغبت به ازدواج بر اساس مشکلات بین فردی با میانجیگری نگرش به عشق در دانشجویان

ایوب سقزی^۱، محسن گل محمدیان^۲، سید محسن حجت خواه^۲

۱. کارشناسی ارشد، گروه مشاوره، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

۲. استادیار، گروه مشاوره، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

ایمیل: Mgolmohammadian@gmail.com

مؤلف مسئول: محسن گل محمدیان

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۰۵/۲۱

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۰۲/۲۳

چکیده

مقدمه: توجه به عوامل مؤثر بر ازدواج به عنوان مهم‌ترین انتخاب زندگی فرد، همواره مورد توجه متخصصان حوزه خانواده است.

هدف: هدف از این پژوهش پیش‌بینی رغبت به ازدواج بر اساس مشکلات بین فردی با میانجیگری نگرش به عشق در دانشجویان بود.

روش: پژوهش از لحاظ هدف بنیادی و از نظر روش مدل معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دختر دانشگاه‌های شهر سنندج در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ بود. تعداد ۳۶۰ نفر به روش نمونه‌گیری غیر تصادفی سهمیه‌ای به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش پرسشنامه رغبت به ازدواج (MDQ)، پرسشنامه مشکلات بین فردی (IIP-32) و مقیاس نگرش به عشق (LAS) بود. داده‌ها با شاخص‌های میانگین، انحراف معیار، آزمون همبستگی پیرسون و روش مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۵ و AMOS نسخه ۲۴ تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که مسیر مستقیم مشکلات بین فردی (-۰/۱۶)، عشق رمانتیک (۰/۳۰) و فداکارانه (۰/۱۹) به رغبت نسبت به ازدواج معنی‌دار بود. همچنین مسیرهای مستقیم مشکلات بین فردی (۰/۴۰ و ۰/۳۰) به عشق رمانتیک و دوستانه و مسیرهای غیرمستقیم مشکلات بین فردی به رغبت به ازدواج با میانجیگری عشق رمانتیک (-۰/۱۰) و دوستانه (-۰/۰۲) معنی‌دار بودند ($p < ۰/۰۵$). دیگر یافته‌ها نشان داد مسیر مستقیم عشق دوستانه (۰/۰۱) به رغبت به ازدواج و مسیر مستقیم مشکلات بین فردی (-۰/۰۴) به عشق فداکارانه و همچنین مسیر غیرمستقیم مشکلات بین فردی به رغبت به ازدواج با میانجیگری عشق فداکارانه (-۰/۰۲) معنی‌دار نبودند ($p < ۰/۰۵$).

نتیجه‌گیری: در کل با توجه به نتایج چنین استنتاج می‌شود که عشق رمانتیک و دوستانه قادر به تعدیل آسیب‌های ناشی از مشکلات بین فردی و ترغیب‌کننده فرد به ازدواج است.

کلیدواژه‌ها: رغبت، ازدواج، مشکلات بین فردی، نگرش به عشق

مقدمه

خانواده در سراسر تاریخ بشر، نهادی ثابت و پایدار است (استرانگ و کوهن^۱، ۲۰۱۳). پایه شکل‌گیری خانواده ازدواج است، ازدواج پیوند میان زن و مرد است که به واسطه آن تعهدی دائمی و منحصر به فرد بین آن‌ها ایجاد می‌شود (مال^۲، ۲۰۱۳). ازدواج از مهم‌ترین مباحث در خانواده است که سبب موفقیت اجتماعی و عامل مهم تأثیرگذار بر سلامت فردی است (رایمو و پارک^۳، ۲۰۲۰). ازدواج از طریق تأمین بستری برای ارضای نیازهای عاطفی و روانی اعضای خانواده نقش مهمی در عملکرد جامعه دارد (دیکسون^۴، ۲۰۱۳). تغییرات سریع اقتصادی - اجتماعی و رشد فناوری به سبب تغییراتی در سبک زندگی افراد، زمینه دگرگونی در نگرش به ازدواج را فراهم می‌نماید (آرمینیا و ترویا^۵، ۲۰۱۷). آمار ازدواج در کشور ایران روند نزولی دارد به طوری که میانگین سن ازدواج از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷ تقریباً دو سال افزایش داشته است، این مسئله دال بر کاهش رغبت به ازدواج^۶ است (سالنامه آماری کشور، ۱۳۹۷). رغبت به ازدواج، تمایل به کسب منبع عاطفی و جنسی جهت ارضای نیازهای فردی تعریف شده است و به عنوان مهم‌ترین انگیزه جهت تشکیل خانواده و ازدواج مطرح می‌شود (پورشریف، ۱۳۹۵). ارزیابی مثبت از زندگی، سلامت و ازدواج رابطه تنگاتنگی با هم دارند (کلمیجن^۷، ۲۰۱۷). با توجه به نقش مهم ازدواج در سلامت، شناسایی عوامل مؤثر بر رغبت به ازدواج اهمیت دارد.

مشکلات بین فردی^۸ عامل اثرگذار بر رغبت به ازدواج است، به طوری تجارب ناخوشایند حاصل از روابط بین فردی و احساس آشفتگی روانشناختی میل به ازدواج را تحت تأثیر قرار می‌دهد (مکاووی، برگس و ناتان^۹، ۲۰۱۳). ریشه بیشتر اختلالات روانشناختی در مشکلات بین فردی نهفته است به طوری که این وضعیت به تقابل دوسویه یا دور باطل منجر می‌شود، در واقع مشکلات بین فردی به سبب پیامدهای منفی که دارد گرایش فرد به تعاملات مطلوب را کاهش می‌دهد (بلاند^{۱۰}، ۲۰۱۹). پژوهش منصور نژاد، پور سید، کیانی و خدابخش (۱۳۹۲) و سانجیا^{۱۱} (۲۰۱۶) نشان داد مهارت‌های ارتباطی بر نگرش به ازدواج و بلوغ عاطفی دانشجویان آستانه‌ی ازدواج اثر دارند. ریاحی و خیاطانه (۱۳۹۷) به نقش مهم اعتماد در روابط بین فردی در پیش‌بینی رغبت به ازدواج اشاره دارند. پژوهش شاد و اسد (۱۳۹۹) نشان داد در زنانی پاکستانی که تجربه ازدواج زودهنگام داشتند، همواره مشکلات بین فردی و پریشانی روانشناختی بیشتری مشاهده شد که این مسئله به کاهش اشتیاق نسبت به ازدواج مجدد منجر می‌شود.

لازمه‌ی یک ازدواج موفق عشق است (ایزر و اولادون^{۱۲}، ۲۰۱۴). نگرش به عشق، سبک‌های ادراکی فرد از مفهوم عشق و تعیین‌کننده تمایل فرد به رابطه، کیفیت و رضایت از رابطه است (ویدز، هیلپرت، نوسبک، ریندال، بودینمان و لیند^{۱۳}، ۲۰۱۶). لی^{۱۴} (۱۹۹۸) سبک‌های عشق‌ورزی را در شش بعد ارائه نموده است: عشق رماتیک^{۱۵}، عشق

⁸- Interpersonal problems

⁹- Mc Evoy, Burgess, & Nathan

¹⁰- Bland

¹¹- Sanjaya

¹²- Esere MO, & Oladun

¹³- Vedes, Hilpert, Nussbeck, Randall, Bodenmann, & Lind

¹⁴- Lee

¹⁵- Eros

¹- Strong & Cohen

²- Mal

³- Raymo & Park

⁴- Dixon

⁵- Armenia & Troia

⁶- Desire for marriage

⁷- Kalmijn

و پیک^{۱۳} (۲۰۱۷) نشان داد که مشکلات بین فردی، ضعف در تعامل بین فردی و احساس شرم بر نگرش فرد به عشق اثر دارد؛ بنابراین می‌توان انتظار داشت که مشکلات بین فردی علاوه بر اثر مستقیمی که بر رغبت به ازدواج دارد، به صورت غیرمستقیم با میانجیگری نگرش به عشق بر رغبت به ازدواج اثر داشته باشد. گزارش پژوهشی در این زمینه مورد غفلت پژوهشگران واقع شده است. عشق نقشی مهمی در پیشگیری از تشدید موانع رفتاری، هیجانی و ارتباطی رغبت به ازدواج دارد. پژوهش پیکتوا، رپاپورت، سنت لوئیس و والراند^{۱۴} (۲۰۲۰) حاکی از آن بود که اشتیاق عاشقانه در تعدیل اختلال در روابط بین فردی و استفاده از استراتژی‌های حل تعارض بین فردی نقش مهمی دارد. احتمال می‌رود عشق با تعدیل تجارب ناگوار روابط بین فردی، انگیزش فرد جهت تفکر مثبت نسبت ازدواج و آگاهی از ایده آل‌های زناشویی را افزایش می‌دهد، می‌توان گفت این فرآیند به کمک اهمیت نقش عشق در تغییرات عملکردی مغز و سیستم پاداش و انگیزش صورت می‌پذیرد (وانگ، سونگ، یوکیول، زیلورستند، سونگ، چن و رو،^{۱۵} ۲۰۲۰). از طرفی عشق با تدوین محیطی جهت رشد، خودآگاهی و عزت‌نفس فرصت دریافت معنای مجدد از روابط عاشقانه و تعدیل طرحواره‌های منفی نسبت به ازدواج منجر می‌شود، در واقع تعارض بین فردی در اثر تصادم با منبع عشق کاهش یافته و گرایش به ازدواج را منجر می‌شود (آکودو و آرون^{۱۶}، ۲۰۰۹؛ به نقل از گراوند و میرزایی، ۱۳۹۶). با توجه به اینکه براساس اطلاعات آماری میانگین سن ازدواج در حال افزایش

بازیگرانه^۱، عشق دوستانه^۲، عشق واقع‌گرایانه^۳، عشق شهوانی^۴ و عشق فداکارانه^۵. پژوهش‌ها حاکی از آن است است که عشق با رضایت زناشویی، رضایت از زندگی و کیفیت ازدواج رابطه دارد (ادیلوادزاده، پانجیکیسید، مارتسکویشویلی، مستویریشویلی و کویتسیانی^۶، ۲۰۱۹؛ کلمنته، گاندوی-کریگو، بوگالو-کاررا، ریگ-بوتلا و گومز-کانتورنا^۷، ۲۰۲۰). تقوی، هنرپروران و فکری (۱۳۹۳)؛ حبیبی، وکیلی، فدایی، انصاری نژاد، پوراواری و صالحی (۲۰۱۸) و سپرچر و هاتفیلد^۸ (۲۰۱۷) در پژوهش خود به نقش نگرش به عشق بر ملاک‌های همسرگزینی و معیارهای انتخاب همسر تأکید دارند. پژوهش آدمکزیک^۹ (۲۰۱۹) حاکی از آن بود که عشق‌ورزی رمانتیک، دوستانه، شهوانی، بازیگرانه، فداکارانه و واقع-بینانه در پیش‌بینی نگرش زناشویی و ازدواج نقش دارد. لزوم توجه به عواملی که شرایط ازدواج را تسهیل نماید، نقش مهمی در سلامت فرد و اجتماع خواهد داشت، به طوری که کیزلیهان^{۱۰} (۲۰۱۷) و اولاً و ماتور^{۱۱} (۲۰۱۶) به روابط دوسویه حمایت روانی، سلامت، افسردگی و علائم بیماری روانی با ازدواج اشاره دارند. با توجه به ادبیات نظری و پژوهشی مطرح شده مشکلات بین فردی و نگرش به عشق بر رغبت به ازدواج تأثیر دارند، همچنین پژوهش پترسون، پوگ، لوک و شافر^{۱۲} (۲۰۱۸) و مارک

¹- Ludus

²- Storage

³- Pragma

⁴- Manias

⁵- Agape

⁶- Odilavadze, Panjikidze, Martskvishvili, Mestvirishvili, & Kvitsiani

⁷- Clemente, Gandoy-Crego, Bugallo-Carrera, Reig-Botella, & Gomez-Cantorna

⁸- Sprecher, & Hatfield

⁹- Adamczyk

¹⁰- Kizilhan

¹¹- Ola, & Mathur

¹²- Peterson, Peugh, Loucks, & Shaffer

¹³- Mark, & Pike

¹⁴- Paquette, Rapaport, St-Louis, & Vallerand

¹⁵- Wang, Song, Uquillas, Zilverstand, Song Chen, & Zou

¹⁶- Akudo, & Aaron

است؛ بنابراین ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج و مداخله‌های مؤثر ضروری است (گاتمن^۱ و گاتمن، ۲۰۱۵). در نظر گرفتن عوامل مؤثر در ازدواج، به کارگیری و ارزیابی آن در قالب مدل‌های پژوهشی جهت غنی ساختن برنامه آموزش ازدواج و شناسایی منابع آسیب‌پذیر ازدواج ضرورتی انکارناپذیر دارد. با توجه به موارد فوق پژوهش حاضر در پی پاسخ‌گویی به این سؤال است که آیا نگرش به عشق در رابطه مشکلات بین فردی با رغبت به ازدواج نقش میانجیگری دارد یا خیر؟

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف بنیادی و از لحاظ روش توصیفی از نوع همبستگی (مدل معادلات ساختاری) است. جامعه‌ی آماری شامل کلیه‌ی دانشجویان دختر دانشگاه‌های شهر سنندج در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ بود. آن طور که مولر^۲ (۱۹۹۶) بیان نموده است که جهت تعیین حجم نمونه از نسبت حجم نمونه به پارامتر آزاد برای برآورد استفاده می‌شود. مولر (۱۹۹۶) حداقل این نسبت را ۵ به ۱، حد متوسط آن را نسبت ۱۰ به ۱ و حد بالای آن را نسبت ۲۰ به ۱ عنوان می‌کند. بر این اساس می‌توان برای مدل مفهومی تدوین شده با توجه به وجود ۸۲ پارامتر آزاد برای برآورد حجم نمونه، حداقل حجم نمونه (۴۱۰ نفر)، حد متوسط (۸۲۰ نفر) و حد بالای (۱۶۴۰ نفر) است. در این پژوهش ۵۰۰ نفر به روش نمونه‌گیری غیر تصادفی سهمیه‌ای انتخاب گردید سهم دانشگاه کردستان (۲۰۰ نفر)، دانشگاه پیام نور سنندج (۱۴۰ نفر) و دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج (۱۶۰ نفر)

بود که در نهایت با توجه به ریزش ۱۴۰ نفر حجم نمونه ۳۶۰ نفر به عنوان حجم نمونه نهایی تعیین گردید. ملاک‌های ورود شامل رضایت آگاهانه برای پاسخگویی به سؤالات پرسشنامه و مجرد بودن و ملاک‌های خروج پژوهش نیز شامل نقض در پاسخگویی به سؤالات پرسشنامه و عدم تجربه ازدواج بود. روش اجرای پژوهش بدین صورت بود که در ابتدا ضمن ایجاد ارتباط حسنه با دانشجویان توضیحاتی در خصوص نحوه پر کردن پرسشنامه‌ها به آن‌ها داده شد و شرط محرمانه بودن پاسخ‌ها به ایشان گفته شد و بدین طریق اطمینان آن‌ها جلب شد. جهت تحلیل داده‌ها به روش آماری همبستگی پیرسون و مدل‌سازی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۵ و AMOS نسخه ۲۴ انجام گرفت.

ابزار

پرسشنامه رغبت به ازدواج (MDQ): این پرسشنامه توسط حیدری، مظاهری و پوراعتماد (۱۳۸۳) جهت سنجش رغبت به ازدواج ساخته شد حاوی ۲۳ گویه ۵ گزینه‌ای از نوع لیکرت است که در آن کاملاً موافقم (۵) و کاملاً مخالفم (۱) نمره‌گذاری می‌شود. گویه‌هایی ۳، ۴، ۵، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۷، ۲۰ و ۲۱ نشان‌دهنده عدم رغبت به ازدواج هستند و به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود است. براساس نتایج مطالعه‌ی مقدماتی و نقطه نظرهای ارائه شده توسط اساتید مورد مشاوره، پاره‌ای تغییرات لفظی و مفهومی در پرسشنامه اعمال شده و نسخه نهایی تهیه شد. جهت اعتبار پرسشنامه رغبت به ازدواج روی ۴۰ آزمودنی مورد آزمون قرار گرفت. با روش

^۱- Gottman

^۲- Mueller

^۳- Marriage Desire Questionnaire

«آزمون- بازآزمون»، با فاصله زمانی دو هفته (۱۴ روز)، ضریب همبستگی بین دو بار اجرای این آزمون برابر ۰/۸۹ بود. پایایی به روش آلفای کرونباخ نیز برابر با ۰/۹۲ بود (حیدری و همکاران، ۱۳۸۳). پایایی این پرسشنامه در پژوهش سقزی و یزدانی (۱۳۹۹) ۰/۸۷ بود. در پژوهش حاضر پایایی به روش آلفای کرونباخ برای مؤلفه‌های بازخورد و نگرش به ازدواج، باورهای غیرمنطقی در مورد ازدواج، موانع ازدواج، اجتناب از ازدواج، بدبینی نسبت به ازدواج و کل پرسشنامه در پژوهش حاضر به ترتیب برابر با ۰/۸۲، ۰/۷۸، ۰/۴۴، ۰/۶۸، ۰/۷۰ و ۰/۸۴ بود.

پرسشنامه ۳۲ سؤالی مشکلات بین فردی (IIP-32): فرم ۳۲ سؤالی پرسشنامه مشکلات بین فردی یک ابزار خود گزارش‌دهی است که گویه‌های آن در رابطه با مشکلاتی است که افراد به طور معمول در روابط بین فردی تجربه می‌کنند. این فرم توسط بارخام، هاردی و استروپ^۲ (۱۹۹۶) به منظور استفاده از ابزار در خدمات بالینی طراحی شد. نمره‌گذاری این مقیاس بر روی یک مقیاس لیکرت ۵ درجه از ۱ (به هیچ وجه) تا ۵ (به شدت) قرار دارد. پایایی این ابزار در پژوهش آکیونوس و گنکوز^۳ (۲۰۱۶) ۰/۷۵ محاسبه گردید. این پرسشنامه در ایران توسط فتح، آزادفلاح، رسول زاده طباطبایی و رحیمی (۱۳۹۲) مورد بررسی قرار گرفت که در نتیجه این بررسی روایی محتوایی مطلوبی گزارش گردید. همچنین پایایی آن به روش آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۳ و برای صراحت و مردم‌آمیزی، گشودگی، در نظر گرفتن دیگران، پرخاشگری، حمایت از دیگران، مشارکت با دیگران و وابستگی به دیگران به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۷۰، ۰/۶۱، ۰/۸۸، ۰/۷۷ و ۰/۶۱ بود (فتح و همکاران، ۱۳۹۲).

^۱- Inventory Interpersonal Problems (IIP-32)

^۲- Barkham, Hardy & Startup

^۳- Akyunus, & Gencoz

^۴- Love Attitude Scale

^۵- Hendric

یافته‌ها

۰/۷۰ بود ($>0/70$)، در نتیجه از مدل مفهومی پژوهش حذف شدند. نتایج چرخش واریماکس و بررسی ضریب پایایی ($>0/70$) نشان داد که رغبت به ازدواج مشتمل بر سه عامل، عامل بازخورد و نگرش به ازدواج (گویه‌های ۱۱، ۱۵، ۱۸، ۱۹، ۲۲ و ۲۳)، عامل باورهای غیرمنطقی در مورد ازدواج (۳ گویه‌های ۴، ۵، ۶، ۸ و ۱۰) و عامل موانع ازدواج (گویه‌های ۲۰ و ۲۱) بود. مشکلات بین فردی مشتمل بر سه عامل، عامل پرخاشگری (گویه‌های ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۲۸، ۲۹ و ۳۰)، عامل تعارض در تعامل (گویه‌های ۱، ۲، ۳ و ۷) و عامل اجتناب از ابراز احساسات (گویه‌های ۵، ۸، ۹، ۱۰، ۱۲ و ۱۷) بود. همچنین عشق رمانتیک، دوستانه و فداکارانه هر کدام در یک عامل قرار گرفتند. با تأیید تحلیل عاملی اکتشافی و ضریب پایایی، تحلیل عاملی تأییدی اجرا شد. جدول ۱ شاخص‌های برازش مدل مفهومی پژوهش را نشان می‌دهد.

بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناسی اعضای نمونه نشان داد که ۳۰۰ نفر مقطع کارشناسی و ۶۰ نفر در مقطع کارشناسی ارشد مشغول به تحصیل بودند. میانگین و انحراف استاندارد سن نمونه پژوهشی به ترتیب ۲۱/۶۵ و ۴/۵ بود. جهت تحلیل داده‌ها ابتدا پیش‌فرض‌های روش مدل‌سازی معادلات ساختاری (تحلیل عاملی اکتشافی^۱، تحلیل عاملی تأییدی^۲، ضریب پایایی^۳ و بررسی نرمال بودن توزیع متغیرها^۴) بررسی شد. روش مدل‌سازی معادلات ساختاری مشتمل بر دو بعد تحلیل عاملی تأییدی و تحلیل مسیر^۵ است (هوئل^۶، ۱۹۹۵). قبل از اجرای تحلیل عاملی تأییدی، روش تحلیل عاملی اکتشافی^۷ و ضریب پایایی (جهت سنجش سازگاری درونی گویه) به عنوان پیش‌فرض جهت تحلیل عاملی تأییدی انجام شد (میزر، گامست و گارینو^۸، ۱۹۵۳؛ ترجمه پاشا شریفی و همکاران، ۱۳۹۵؛ کورتینا^۹، ۱۹۹۳). در این پژوهش به ترتیب تحلیل عاملی اکتشافی، بررسی ضریب پایایی، تحلیل عاملی تأییدی، بررسی نرمال بودن توزیع و در نهایت تحلیل مسیر انجام می‌گیرد. در بررسی تحلیل عاملی اکتشافی شاخص کفایت نمونه‌برداری^{۱۰} (KMO) گویه‌های رغبت به ازدواج، مشکلات بین فردی، عشق رمانتیک، دوستانه و فداکارانه بالاتر از مقدار استاندارد ۰/۷۰ بود ($<0/70$)؛ بنابراین فرض همبستگی بین گویه‌های این متغیرها تأیید می‌شود. شاخص KMO عشق بازیگرانه، واقع‌گرایانه و شهوانی کمتر از مقدار استاندارد

¹- Exploratory Factor Analysis

²- Confirmatory factor analysis

³- Reliability coefficient

⁴- Checking the normality of the distribution of variables

⁵- Analysis is possible

⁶- Hoyle

⁷- Exploratory Factor Analysis

⁸- Maser, Gamest, & Garino

⁹- Cortina

¹⁰- Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy

جدول ۱ شاخص‌های برازش مدل مفهومی پژوهش

مدل	REMSA	GFI	IFI	RFI	CFI	NFI	PCFI	PNFI
مدل استاندارد	< ۰/۰۸	> ۰/۹۰	> ۰/۹۰	> ۰/۹۰	> ۰/۹۰	> ۰/۹۰	> ۰/۵۰	> ۰/۵۰
مدل اولیه	۰/۰۷	۰/۹۰	۰/۸۸	۰/۷۹	۰/۸۸	۰/۸۲	۰/۷۲	۰/۶۷
مدل اصلاح شده	۰/۰۶	۰/۹۱	۰/۹۰	۰/۸۰	۰/۹۰	۰/۶۷	۰/۶۴	۰/۶۷

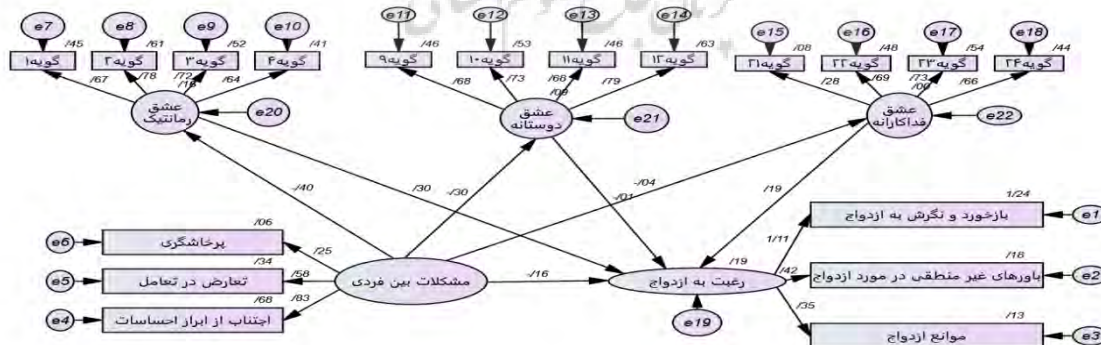
همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود در مدل مفهومی پژوهش شاخص‌های REMSA، GFI، IFI، CFI، PCFI و PNFI از برازش مطلوب برخوردار شدند. شاخص NFI با مقدار اختلاف ۰/۰۲ با مدل استاندارد با اغماض برازش قابل قبولی دارد. شاخص RFI از برازش مطلوبی برخوردار نبود. جدول ۲ نتایج ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۲ میانگین، انحراف معیار و ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱- رغبت به ازدواج	۲- مشکلات بین فردی	۳- عشق رمانتیک	۴- عشق دوستانه	۵- عشق فداکارانه	میانگین	انحراف معیار
۱	۱					۸۷/۳۲	۳/۲۲
۲	-۱۵/۰ ^{**}	۱				۱۰۲/۱۱	۶/۵۶
۳	۳۹/۰ ^{**}	-۲۴/۰ ^{**}	۱			۱۴/۵۴	۳/۴۲
۴	۱۷/۰ ^{**}	-۱۳/۰ [*]	۴۵/۰ ^{**}	۱		۱۳/۱۶	۳/۸۴
۵	۲۵/۰ ^{**}	۱۴/۰ ^{**}	۲۸/۰ ^{**}	۳۳/۰ ^{**}	۱	۱۲/۰۷	۳/۴۳

بر اساس مندرجات جدول ۲، مشکلات بین فردی با رغبت به ازدواج رابطه منفی ($p < ۰/۰۱$) و سبک عشق‌ورزی رمانتیک، دوستانه و فداکارانه با رغبت به ازدواج رابطه

معنی‌دار ($p < ۰/۰۱$) دارند. در شکل ۱ روابط مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد که جزئیات دقیق آن در جداول ۳ و ۴ ارائه شده است.

شکل ۱ شکل نهایی مدل مفهومی پژوهش

جدول ۳ تحلیل میسر روابط مستقیم مدل مفهومی پژوهش

مسیر	برآورد استاندارد	خطای استاندارد	نقطه بحرانی	سطح معنی‌داری
مشکلات بین فردی ← رغبت به ازدواج	-۰/۱۶	۰/۰۰۷	-۲/۴۴	۰/۰۱۴
عشق رمانتیک ← رغبت به ازدواج	۰/۳۰	۰/۴۱	۵/۱۸	۰/۰۰۱
عشق دوستانه ← رغبت به ازدواج	۰/۰۱	۰/۳۵	۰/۲۶	۰/۷۵۹
عشق فداکارانه ← رغبت به ازدواج	۰/۱۹	۰/۰۰۷	۳/۰۳	۰/۰۰۲
مشکلات بین فردی ← عشق رمانتیک	-۰/۴۰	۰/۰۱	-۴/۷۷	۰/۰۰۱
مشکلات بین فردی ← عشق دوستانه	-۰/۳۰	۰/۰۱	-۳/۸۸	۰/۰۰۱
مشکلات بین فردی ← عشق فداکارانه	-۰/۰۴	۰/۰۰۵	-۰/۵۲	۰/۶۰۲

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود ضریب استاندارد مسیرهای مشکلات بین فردی به رغبت به ازدواج (۰/۱۶-)، عشق رمانتیک به رغبت به ازدواج (۰/۳۰)، عشق فداکارانه به رغبت به ازدواج (۰/۱۹)، مشکلات بین فردی به عشق رمانتیک (۰/۴۰-)، مشکلات بین فردی به عشق دوستانه (۰/۳۰-) با توجه به سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ (<۰/۰۵) و مقدار نسبت بحرانی کمتر از ۱/۹۶ (±۱/۹۶) معنی‌دار است. ضریب استاندارد مسیرهای عشق دوستانه به رغبت به ازدواج (۰/۰۱) و مشکلات بین فردی به عشق فداکارانه (۰/۰۴-) با توجه به سطح معنی‌داری بالاتر از ۱/۹۶ (±۱/۹۶) و مقدار نسبت بحرانی کمتر از ۱/۹۶ (±۱/۹۶) معنی‌دار نیست. جدول ۴ روابط غیرمستقیم در مدل مفهومی پژوهش را نشان می‌دهد.

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود ضریب استاندارد مسیرهای مشکلات بین فردی به رغبت به ازدواج (۰/۱۶-)، عشق رمانتیک به رغبت به ازدواج (۰/۳۰)، عشق فداکارانه به رغبت به ازدواج (۰/۱۹)، مشکلات بین فردی به عشق رمانتیک (۰/۴۰-)، مشکلات بین فردی به عشق دوستانه (۰/۳۰-) با توجه به سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ (<۰/۰۵) و مقدار نسبت بحرانی

جدول ۴ تحلیل میسر روابط غیرمستقیم مدل مفهومی پژوهش

مسیر	برآورد استاندارد	حد پایین	حد بالا	سطح معنی‌داری
مشکلات بین فردی ← عشق رمانتیک ← رغبت به ازدواج	-۰/۱۰	۰/۲۰	۰/۰۴	۰/۰۰۱
مشکلات بین فردی ← عشق دوستانه ← رغبت به ازدواج	-۰/۰۲	-۰/۰۶	-۰/۰۰۲	۰/۰۰۵
مشکلات بین فردی ← عشق فداکارانه ← رغبت به ازدواج	-۰/۰۰۲	-۰/۰۴	۰/۰۳	۰/۷۹۳

نتایج جدول ۴ نشان داد مسیر غیرمستقیم مشکلات بین فردی به رغبت به ازدواج از طریق عشق رمانتیک و دوستانه (۰/۱۰- و ۰/۰۲-) با توجه به سطح اطمینان ۹۹٪ و در برنگرفتن عدد صفر (۰) در فاصله حد پایین (۰/۰۴-) تا حد بالا (۰/۰۳) معنی‌دار نیست.

نتایج جدول ۴ نشان داد مسیر غیرمستقیم مشکلات بین فردی به رغبت به ازدواج از طریق عشق رمانتیک و دوستانه (۰/۱۰- و ۰/۰۲-) با توجه به سطح اطمینان ۹۹٪ و در برنگرفتن عدد صفر (۰) در فاصله حد پایین (۰/۲۰) و (۰/۰۶-) تا حد بالا (۰/۰۴- و ۰/۰۰۲-) معنی‌دار است.

بحث

روبه‌رو است که تغییرپذیری آن در جهت مطلوب بسیار دور از انتظار خواهد بود؛ بنابراین ضعف مهارت‌های ارتباطی، کمبود ویژگی صراحت و شیوع پرخاشگری میزان رغبت فرد به ازدواج را کاهش می‌دهد.

دیگر یافته‌های پژوهش نشان داد که رابطه بین مشکلات بین فردی و عشق رمانتیک معنی‌دار است. این یافته همسو با پژوهش‌های پترسون و همکاران (۲۰۱۸) و مارک و پیک (۲۰۱۷) است. در خصوص تبیین این یافته چنین به نظر می‌رسد روابط بین فردی ناسالم مجموعه رفتارهایی است که مانع از برقراری روابط سالم، مشارکت با دیگران، همکاری، فداکاری تمجید و قدردانی می‌شود و واکنش‌های اجتماعی نامعقولی به همراه دارد (هیلر و بارکر^۲، ۲۰۰۰)؛ بنابراین ضعف در تعامل بین فردی منجر به ناآگاهی فرد نسبت به مفهوم عشق رمانتیک و دوستانه و کاربرد آن در ازدواج خواهد شد. مشکلات بین فردی به ناتوانی اجتماعی، هیجانی و روانی منجر می‌شود (ریوتل، شیرت کلیف، سربین، فیشر، ستک و شوارتزمن^۳، شوارتزمن^۳، ۲۰۱۱)، در حقیقت مشکلات بین فردی با پیامدهای منفی که بر کیفیت زندگی فرد می‌گذارد نقش مهمی در چگونگی کیفیت روابط بین فردی عاشقانه ایفا می‌نماید. مشکلات بین فردی با به‌کارگیری پاسخ‌ها و راهبردهای مقابله‌ای ناسازگارانه منجر به سبک تعاملی ناکارآمد می‌گردد. بدیهی است که نگرش‌های مربوط به عشق رمانتیک و دوستانه به شدت سرکوب شده و رشد آن‌ها با تأخیر زیادی مواجه خواهد شد. برخلاف ادبیات نظری مشکلات بین فردی به عشق فداکارانه اثر معنی‌دار ندارد، این یافته با پژوهش‌های پترسون و همکاران (۲۰۱۸)، مارک و پیک (۲۰۱۷) ناهمسو است. در تبیین

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی رغبت به ازدواج براساس مشکلات بین فردی با میانجیگری نگرش به عشق در دانشجویان بود. روش پژوهش از لحاظ هدف بنیادی و از نظر روش مدل معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دختر دانشگاه‌های شهر سنج بود. یافته‌های این مطالعه نشان داد بین مشکلات بین فردی، عشق رمانتیک و رغبت نسبت به ازدواج رابطه معنی‌دار وجود دارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های پیکتوا و همکاران (۲۰۲۰)؛ بلاند (۲۰۱۹)؛ شاد و اسد (۲۰۱۸)؛ سانجیا (۲۰۱۶)؛ ریاحی و خیاطانه (۱۳۹۷) و منصورنژاد و همکاران (۱۳۹۲) همسو است. در راستای تبیین این یافته می‌توان چنین اظهار داشت روابط بین فردی در بعضی افراد منبع لذت و شادکامی و برای افرادی دیگر همواره مشکلات بین فردی، اغلب یکی از دردناک‌ترین عوامل شمار می‌رود که منجر به پریشانی شخصی شده و از عملکرد مناسب فرد در اجتماع ممانعت به عمل می‌آورد (مارکی، مارکی، ناوی و آگوست^۱، ۲۰۱۴)؛ بنابراین اختلالات بین فردی همواره منبع تنش، تعارض و خشونت بین فردی بوده و مانع از برقراری رابطه عاطفی می‌شود. افراد با مشکلات بین فردی بالا همواره تلاشی جهت سازگاری عاطفی ندارند چرا که ثبات هیجانی، رفتاری و شناختی بسیار پایینی در آنان مشاهده می‌شود. می‌توان چنین پنداشت رغبت به ازدواج برای افراد با علائم مشکلات بین فردی بحران سنگینی احساس می‌شود که در طی آن تصور فرد بر این دیدگاه مبتنی است که رشد مهارت‌های توجه به نیازها و انتظارات همسر آینده، همدلی و ابراز هیجانی در وی با چالش‌های اساسی

^۲- Heller, & Baker

^۳- Ruttle, Shirlcliff, Serbin Fisher, Stack, & Schwartzman

^۱- Markey, Nave, & August

عدم معنی‌داری این مسیر می‌تواند به پیچیدگی مدل مفهومی پژوهش اشاره کرد. همچنین در تبیین چرایی مسیر مشکلات بین فردی به عشق فداکارانه می‌توان همواره به جنسیت نمونه پژوهشی اشاره کرد که همواره مشکلات بین فردی کمتری را تجربه می‌کنند و مشکلات بین فردی از دیدگاه آنان قابل حل هستند چرا که دختران به واسطه توانایی‌های اجتماعی و مهارت‌های همدلی که دارند احتمال می‌رود مشکلات بین فردی کمتری را تجربه کنند.

دیگر یافته این بود که مسیرهای غیرمستقیم مشکلات بین فردی به رغبت به ازدواج با میانجیگری عشق رمانتیک معنی‌دار بودند. این یافته با پژوهش کلمنته و همکاران (۲۰۲۰)؛ آدم‌کزیک (۲۰۱۹)؛ ادیلاوادزاده و همکاران (۲۰۱۹)؛ حبیبی و همکاران (۲۰۱۸)؛ سپرچر و هاتفلید (۲۰۱۷) و تقوی و همکاران (۱۳۹۳) همسو است. این یافته‌ها را می‌توان چنین تبیین نمود که از آنجا که ویژگی‌ها و رفتارهای مبتنی بر عشق‌ورزی رمانتیک و فداکارانه به عنوان عناصر مهم عشق با تسریع تمایل فرد نسبت به برقراری ارتباط با شخص ایده‌آل به افزایش رغبت فرد جهت ازدواج می‌انجامد. می‌توان چنین تصور کرد که عشق‌ورزی رمانتیک و فداکارانه دختران در شرف ازدواج تسهیل‌کننده اقدام به ازدواج است، چرا که ادراک آن‌ها از عشق‌ورزی به سبب لذت‌طلبی که در این وضعیت احساس می‌شود، رغبت به ازدواج را افزایش می‌دهد. ادراک احساس شادمانی ناشی از تمایل به ابراز نمایش حالات هیجانی عشق و تلاش بی‌وقفه بر کسب رضایت معشوق، انگیزه فرد را جهت برقراری تعامل عاشقانه را افزایش می‌دهد، در طی این فرآیند سیستم هیجانی و شناختی به سبب تقویت ناشی از میل عاطفی و

جنسی به معشوق، جان‌فدایی و توجه بیش از حد به آسایش معشوق، در جهت تداوم همیشگی انجام چنین مسئولیت‌هایی حرکت می‌کند؛ بنابراین رغبت به ازدواج افزایش می‌یابد.

همچنین نتایج نشان داد دیگر یافته‌ها نشان داد مسیر مستقیم عشق دوستانه به رغبت به ازدواج معنی‌دار نبود و در واقع عشق دوستانه بر رغبت به ازدواج اثر معنی‌دار ندارد. این یافته با پژوهش کلمنته و همکاران (۲۰۲۰)؛ آدم‌کزیک (۲۰۱۹)؛ ادیلاوادزاده و همکاران (۲۰۱۹)؛ حبیبی و همکاران (۲۰۱۸)؛ سپرچر و هاتفلید (۲۰۱۷) و تقوی و همکاران (۱۳۹۳) ناهمسو است. در راستای تبیین چنین ناهم‌سویی می‌توان بیان کرد که سبک عشق‌ورزی دوستانه به سبب کنترل مرزهای عاطفی در روابط بین فردی مانع از تلاش فرد جهت ابراز علاقه‌مندی به معشوق می‌شود. عشق دوستانه هر چند زمینه ساز آشنایی اساسی برای ازدواج به حساب می‌آید؛ ولی مجال کشف تمایلات و امیال ذهنی مربوط به ناخودآگاه فرد و مهیا بودن افشای آن برای فرد فراهم نباشد؛ بنابراین همواره زمینه لازم برای تمایل فرد به ازدواج را با تأخیر مواجهه می‌نماید.

در نهایت آخرین یافته این پژوهش نشان داد که عشق رمانتیک و دوستانه در مسیر مشکلات بین فردی به رغبت به ازدواج اثر غیرمستقیم منفی دارند و سبک عشق‌ورزی دوستانه در مسیر مشکلات بین فردی به رغبت به ازدواج اثر غیرمستقیم ندارد. پژوهشی مرتبط به این یافته براساس جستجوی نویسندگان یافت نشد. نیروی محرکه عشق رمانتیک با مطرح کردن پیامدهای مثبت و لذت‌بخش ارتباط با جنس مخالف زمینه توجه به تغییر شرایط را فراهم نموده و این احساس را در فرد به وجود می‌آورد

مقایسه‌ای و کنترل عوامل انجام شود. همچنین با توجه به نتایج مسیرهای غیرمستقیم پیشنهاد می‌شود به تدوین راهبردهای مبتنی بر عشق رمانتیک و دوستانه در جهت کاهش عوامل آسیب‌زای ازدواج و ترغیب به ازدواج اقدام شود.

سپاسگزاری

نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از تمامی شرکت‌کنندگان گرامی تشکر و قدردانی نمایند. این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه رازی سال ۱۳۹۹ با کد رهگیری ۲۶۰۳۱۴۱ است.

References

- Adamczyk K. (2019). Marital and love attitudes as predictors of Polish young adults' relationship status. *Current Issues in Personality Psychology*, 7(1), 299-312.
- Akyunus M, Gencoz T. (2016). Psychometric Properties of the Inventory of Interpersonal Problems-Circumplex Scales Short Form: a Reliability and Validity Study. *Dusunen Adam: Journal of Psychiatry & Neurological Sciences*, 29(1), 36-48.
- Alport GW. (1976). Religious context of prejudice. *Journal for Scientific Study of Religion*, 5(5), 44-55.
- Armenia A, Troia B. (2017). Evolving opinions: Evidence on marriage equality attitudes from panel data. *Social Science Quarterly*, 98(1), 185-195.
- Barkham M, Hardy GE, Startup M. (1996). The IIP-32: A short version of the Inventory of Interpersonal Problems. *British Journal of Clinical Psychology*, 35(1), 21-35.
- Bland AM. (2019). The Personal Hero Technique: A therapeutic strategy that promotes self-transformation and interdependence. *Journal*

که لزوماً ازدواج تداعی‌کننده و تکرار تجارب ناخوشایند بین فردی نیست. این مسئله خود زمینه‌گرایی به ارتباط با جنس مخالف و افزایش رغبت به ازدواج را باعث می‌شود. در واقع تعارض در تعاملات بین فردی، اجتناب از صمیمیت بین فردی و پرخاشگری مانع تلاش فرد برای ایجاد بستر مناسب جهت تعامل مثبت بین فردی از جمله تعامل با همسر (ازدواج) می‌شود در مقابل تقویت ناشی از لذت طلبی عشق رمانتیک با کاهش تعارض‌های بین فردی، زمینه‌گرایی به ازدواج را فراهم می‌نماید. در راستای دیگر تبیین این نتیجه می‌توان به این مسئله اشاره نمود که با توجه به ماهیت نظری عشق فداکارانه احتمال می‌رود، پیش‌زمینه رفتارهای فداکارانه و تلاش‌های بدون قید، عشق رمانتیک دوستانه باشد؛ بنابراین به نظر می‌رسد براساس ویژگی‌های نمونه پژوهش عشق فداکارانه به مرحله اصلی رشد مطلوب در جهت تعدیل تنش‌های بین فردی نرسیده است.

نتیجه‌گیری

درکل چنین استنتاج می‌شود افرادی که مشکلات بین فردی را در سطح بالایی تجربه می‌کنند به واسطه سبک عشق‌ورزی رمانتیک و دوستانه می‌توانند، مانع از اثرگذاری منفی مشکلات بین فردی بر رغبت به ازدواج شوند. از محدودیت‌های این پژوهش این بود که نتایج این پژوهش فقط به دانشجویان دختر مجرد دانشگاه‌های شهر سنجید قابل تعمیم است. همچنین استفاده از پرسشنامه خودسنجی، همکاری ضعیف جهت شرکت در اجرای پژوهش و عدم کنترل عوامل شخصیتی از دیگر محدودیت‌های این پژوهش بود. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده این پژوهش با استفاده از مصاحبه یا روش ترکیبی (کمی-کیفی)، با نمونه مردان یا به صورت

- of Humanistic Psychology, 59(4), 634-657.
- Clemente M, Gandoy-Crego M, Bugallo-Carrera C, Reig-Botella A, Gomez-Cantoma C. (2020). Types of love as a function of satisfaction and age. *PsyCh Journal*, 9(3), 402-413.
- Cortina J M. (1993). What is coefficient alpha? An examination of theory and applications. *Journal of applied psychology*, 78(1), 77- 98.
- Dixon DC. (2013). Christian spirituality and marital health: A phenomenological study of long-term marriages. Liberty University.
- Esero MO, Oladun C. (2014). Obstacles and suggested solutions to effective communication in marriage as expressed by married adults in Kogi state, Nigeria. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 114(14), 584-592.
- Fath N, Azad Fallah P, Rasool zadeh Tabatabaei S, Rahimi C. (2013). Validity and Reliability of the Inventory of Interpersonal Problems (IIP-32). *Journal of Clinical Psychology*, 5(3), 69-80. (In Persian)
- Gottman JM, Gottman JS. (2015). 10 Principles for doing Effective Couples Therapy (Norton Series on Interpersonal Neurobiology). New York: Norton.
- Ground F, Mirzaei Sh. (2017). Investigating the Relationship between Attachment Styles and Students' Marital Satisfaction: The Mediating Role of a Love Story. *Journal of Psychological Studies and Educational Sciences*, 3 (2), 133-139. (In Persian)
- Habibi M, Vakili Y, Fadaei Z, Ansarnejad F, Pooravari M, Salehi S. (2018). Love styles, criteria of pre and post marriage and communication styles in couples. *communities*, 11(18), 1-13. (In Persian)
- Heller TL, Baker BL. (2000). Maternal negativity and children's externalizing behavior. *Early Education and Development*, 11(4), 483-498.
- Hendric C, Hendric SS. (1986). A Theory and Method of Love. *Journal of Personality and Social Psychology*, 50(2), 392-402.
- Heydari M, Mazaheri MA, Pour Etemad H. (2004). Construction and standardization of marriage desire questionnaire, student version. *Journal of Psychology*, 8 (3), 276-250. (In Persian)
- Horowitz LM, Rosenberg SE, Baer BA, Ureno G, Villasenor VS. (1988). Inventory of interpersonal problems: psychometric properties and clinical applications. *Journal of consulting and clinical psychology*, 56(6), 885.
- Hoyle RH. (1995). Structural equation modeling: Concepts, issues, and applications. Sage.
- Kalmijn M. (2017). The ambiguous link between marriage and health: A dynamic reanalysis of loss and gain effects. *Social Forces*, 95(4), 1607-1636.
- Khaje F, Khezri Moghadam N. (2016). The Relationships between alexithymia and interpersonal problems with marital satisfaction in married female nurses of the public hospitals in Kerman City. *Nursing and Midwifery Journal*, 14(7), 630-638. (In Persian)
- Kizilhan JI. (2017). Forced marriage and mental health by migrants in Germany. *Arch Community Med Public Health*, 3(2), 071-076.
- Lee JA. (1988). Love-styles. *The psychology of love*, 38-67.
- Mal S. (2013). Knowledge and attitude towards marriage of currently married women in Paschim Medinipur district of West Bengal, India. *Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities*, 3(8), 46-57.
- Mansournejad Z, Poorseyeed S, Kiani F, Khodabakhsh M. (2013). Effectiveness of communication skills training on emotional maturity evolution of female students on the eve of marriage. *Journal of Fundamentals of Mental Health*, 15(59), 158-170. (In Persian)
- Mark KM, Pike A. (2017). Links between marital quality, the mother-child relationship and child behavior: A multi-level modeling approach. *International Journal of Behavioral Development*, 41(2), 285-294.
- Markey P, Markey C, Nave C, August K. (2014). Interpersonal problems and relationship quality: An examination of gay and lesbian romantic couples. *Journal of Research in Personality*, 51(14), 1-8.
- McEvoy PM, Burgess MM, Nathan P. (2013). The relationship between interpersonal problems,

- negative cognitions, and outcomes from cognitive behavioral group therapy for depression. *Journal of Affective Disorders*, 150(2), 266-275.
- Mostafae F, Peivastegar M. (2016). Predicting love style respect with attachment style in married student of Roudehen University. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*. 3 (2), 11-20. (In Persian)
- Mueller RO. (1996). Confirmatory factor analysis. In *Basic Principles of Structural Equation Modeling*. Springer, New York, NY.
- Myers L, Gamest G, Garino AG. (1953). *Applied multivariate research (design and interpretation)*. Translated by Pasha Sharifi H, Waliullah F, Rezakhani S, Hassanabadi HR, Izanloo B, Habibi M. (2016). Fourth Edition, Tehran: Roshd Publishing. (In Persian)
- Noori N, Jan Bozorgi M. (2011). The relationship between attachment styles and people's attitudes toward love and marriage values. *Journal of Behavioral Sciences*, 5 (3), 234-225. (In Persian)
- Odilavadze M, Panjikidze M, Martskvishvili K, Mestvirishvili M, Kvitsiani M. (2019). The role of personality and love style in marital satisfaction: Does similarity matter?. *Current Issues in Personality Psychology*, 7(4), 288-297.
- Ola M, Mathur R. (2016). Is marriage essential for good physical and mental health of women?. *Indian Journal of Health and Wellbeing*, 7(3), 359-362.
- Paquette V, Rapaport M, St-Louis AC, Vallerand RJ. (2020). Why are you passionately in love? Attachment styles as determinants of romantic passion and conflict resolution strategies. *Motivation and Emotion*, 44(20), 1-19.
- Peterson CM, Peugh J, Loucks L, Shaffer A. (2018). Emotional maltreatment in family of origin and young adult romantic relationship satisfaction: A dyadic data analysis. *Journal of Social and Personal Relationships*, 35(6), 872-888.
- Poursharif H. (2014). Youth, marriage and happiness. First Edition, Tehran: Dar al-Hadith Publishing Organization. (In Persian)
- Raymo JM, Park H. (2020). Marriage Decline in Korea: Changing Composition of the Domestic Marriage Market and Growth in International Marriage. *Demography*, 57(20), 1-24.
- Riahi M, Tailoring F. (2018). The relationship between attitudes toward parents, trust in interpersonal relationships, and attitudes toward premarital relationships and desire to marry. *Women and Family Studies*, 4 (1), 86-93. (In Persian)
- Ruttle PL, Shirtcliff EA, Serbin LA, Fisher DBD, Stack DM, Schwartzman AE. (2011). Disentangling psychobiological mechanisms underlying internalizing and externalizing behaviors in youth: Longitudinal and concurrent associations with cortisol. *Hormones and behavior*, 59(1), 123-132.
- Sanjaya EL. (2016). The Influence of Marriage Communication Skill and Sexual Satisfaction on the Marriage Quality of Female Nurses at Mental Hospital. *Lecture Papers International Published Articles*.
- Saqezi A, YazdaniEsfidvajani H. (2020). Predict marriage desire based on premarital Relationship attitude: Control the role of gender and experience the relationship with the opposite sex. *Rooyesh*, 9 (7), 139-146. (In Persian)
- Shaud S, Asad S. (2018). Marital adjustment, convergent communication patterns, and psychological distress in women with early and late marriage. *Current Psychology*, 18(18), 1-8.
- Sprecher S, Hatfield E. (2017). The importance of love as a basis of marriage: Revisiting Kephart (1967). *Journal of Family Issues*, 38(3), 312-335.
- Statistical Yearbooks. (2018). *The Civil Registration. Office of Statistics and Demographic Information and Immigration*. (In Persian)
- Strong B, Cohen TF. (2013). *The marriage and family experience: Intimate relationships in a changing society*. Cengage Learning.
- Taqwa SR, Artists N, Fekri K. (2015). *The relationship*

- between feeling lonely and attitude to love with the criteria for choosing a spouse in students of Islamic Azad University, Gachsaran Branch in 2014. *Journal of Counseling and Psychotherapy*, 4 (13), 72-86. (In Persian)
- Vedes A, Hilpert P, Nussbeck FW, Randall AK, Bodenmann G, Lind WR. (2016). Love styles, coping, and relationship satisfaction: A dyadic approach. *Personal Relationships*, 23(1), 84-97.
- Wan Shahrazad WS, Hoesni SM, Chong ST. (2012). Investigating the factor structure of the Love Attitude Scale (LAS) with Malaysian samples. *Asian Social Science*, 8(9), 66-73.
- Wang C, Song S, Uquillas FDO, Zilverstand A, Song H, Chen H, Zou Z. (2020). Altered brain network organization in romantic love as measured with resting-state fMRI and graph theory. *Brain Imaging and Behavior*, 5(43), 1-14.

